

HOOFDSTUK 10

ZELFWERKZAAMHEID

Door: H. Troost (Erevoorzitter)

10.1 INLEIDING

De bereidheid om je in te zetten voor een club, het zelf uitvoeren van allerlei werkzaamheden - niet alleen de prettige, maar ook de minder prettige - is de basis en fundering van elke vereniging. Als we terugzien naar dit onderdeel van het clubleven van Zwart-Wit '28 dan is de foto die op 2 februari 2004 aan de binnenzijde van de voorpagina van het Algemeen Dagblad was geplaatst hiervoor illustratief: bij de ruïne van ons volledig afgebrande clubhuis op De Vaan bespreken twee coryfeeën van de club, de heren Ad van Diggelen (oudste lid van de club) en Arie van der Wel, de chaos van hetgeen er van hun levenswerk is overgebleven.

Twee leden van Zwart-Wit '28 met elk een zeer uitgebreide staat van dienst binnen de club vanwege de 60 jaar waarin zij hieraan met hart, hand en ziel hebben gewerkt. Het waren nooit kantoorbaantjes, altijd speelde handenarbeid en technisch inzicht een grote rol. Natuurlijk waren er vele, vele anderen die zich ook (grote delen van) hun gehele leven uit idealisme en clubliefde inzetten voor de vereniging. Maar als we deze twee ereleden symbool stellen voor de zelfwerkzaamheid binnen onze club, doen we beslist niemand te kort. We doen hen, en met hen vele anderen, recht wedervaren.

Ad van Diggelen en Arie van der Wel bij de puinhopen van het clubhuis d.d. 2 februari 2004

Toch wil ik aan het begin van dit hoofdstuk over zelfwerkzaamheid voorkomen dat ik één iemand tekort doe; een lid dat velen van u niet kennen. En krachtige Zwart-Witter, die zijn club na de oorlog opnieuw levensadem inblies en reanimeerde. Op alle

fronten! Direct na de bevrijding in 1945 trommelde hij alle leden, die gedurende de oorlog onzichtbaar waren geworden, weer bij elkaar. Hij bezocht hen (op de fiets) thuis, was secretaris en wedstrijdsecretaris, zette een jeugd-afdeling op poten, organiseerde in 1946 al wedstrijden in België, en benutte zijn contacten om in België originele Zwart-Wit shirts aan te schaffen die onze leden zonder textielpunten konden kopen. Hij regelde bovendien belbusjes voor de verre uitwedstrijden van het eerste team. Terwijl er nauwelijks versnaperingen te verkrijgen waren, zorgde hij voor koeken na de wedstrijden! Omdat er te veel is om op te noemen, laat ik het maar bij enkele feiten.

Wel heeft onze club zo veel aan deze persoon te danken, dat de naam van dit lid van verdienste, **Anton de Korte**, op deze plaats met ere dient te worden vermeld. Zeer erkentelijk zijn wij hem en zijn familie bovendien omdat hun huis op Strevelsweg 36b jarenlang als clubhuis diende en zijn vrouw Gré de Korte altijd voor ons optrad als gastvrouw. Voor Anton de Korte is het mogelijk een zegen geweest dat hij de uiteindelijke teloorgang van de club niet heeft beleefd.

Organisatorisch werden de zeer diverse zelfwerkzaamheden gestructureerd in verschillende subcommissies, die allen onderdeel uitmaakten van de Commissie van Beheer:

- a. Terreinencommissie; voor het onderhoud en gebruik van de accommodatie (inclusief de indeling van de velden).
- b. Kantinecommissie; voor de exploitatie van de kantine.
- c. Reclamecommissie; voor de reclame op het sportpark.

Heren 1 kampioen in 1946

Foto 313. Bijschrift: Jan van Doorn

10.2 DE BOUW

Alvorens op de verschillende commissies in te gaan, wil ik aandacht schenken aan het feit dat alle zelfwerkzaamheden mogelijk werden gemaakt doordat onze eigen leden twee clubhuizen hebben gebouwd: eerst op Varkenoord en later op sportpark De Vaan. De grote man, architect en uitvoerder hierbij was Klaas Bakker, die als eigenaar van een klein aannemers-bedrijf niet alleen het technische inzicht en de grote handvaardigheid bezat, maar ook de clubliefe om zich - gesteund door zijn vrouw Jeanette - jaren aaneen in te zetten voor Zwart-Wit '28, ook als bestuurslid. Zijn technische bijdrage begon al bij de planning, het maken en indienen van tekeningen, met alle formaliteiten die daarbij komen kijken. En nadat alle toestemmingen waren verkregen, gaven hij en zijn uitvoerder Teun van der Spoel zes avonden per week leiding aan de uitvoerende werkzaamheden, die door onze leden zelf werden verricht.

In 1960 werd het clubhuis op Varkenoord in gebruik genomen en eigenlijk begonnen de voorbereidingen voor de bouw en inrichting van sportpark De Vaan twee jaar later al. Natuurlijk werd Klaas Bakker gesteund door vele anderen. Maar initiatief, planning, maken van tekeningen en dragen van verantwoordelijkheid rustte op zijn schouders.

Klaas Bakker dirigeert het stellen van de lichtmasten op De Vaan d.d. 26 februari 1966

Gelukkig kreeg Zwart-Wit '28 bij de bouw van De Vaan ook grote ondersteuning van architectenbureau Van Ruitenburg. De totale leiding berustte echter bij Klaas. Natuurlijk werd hij erelid. Hij werd in zijn zware en verantwoordelijke taak gesteund door Henny Troost, zijn zwager, die als secretaris van de club het middelpunt was van de gehele bouworganisatie. Jaren tevoren werd van nieuwe leden - jong en oud - gevraagd wat hun beroep was of dat van hun vader. Aan de hand van deze gegevens werden de werkers al een jaar tevoren aangezocht. Klaas maakte wekelijks een planning van welke beroepen hij mensen nodig had: timmerlieden, metselaars, betonwerkers etc. En Henny benaderde deze mensen voor de wekelijkse invulling. Na negen maanden was er wel eens moed voor nodig om opnieuw bij de mensen aan te kloppen. Er waren zoveel redenen om eens verhinderd te zijn. En moeder de vrouw had thuis ook wel eens een klusje.

Voor de tribunes waren 2500 betonnen platen nodig 1 meter lang en 60 centimeter breed met een opstaande rand van 15 centimeter en een pasgroef. Het gewicht per plaat was circa 60 kilo. Klaas had 5 mallen geconstrueerd met 12 ijzeren platen als tussenschot waarin twee maal per week werd gestort, op dinsdag en donderdag. Per avond werden er dus 60 platen gerealiseerd (5 mallen van 12 platen), hetgeen inhield dat er 120 betonnen platen per week werden geproduceerd onder leiding van Arie van der Wel en Jan Hage, de vaste betonmolenbazen. En dan heb ik het alleen nog maar over de tribunes. Als je ergens gelooft in een opperwezen, dan heeft deze een jaar lang meegelopen en mentaal gesteund. De dankdienst was dan ook voor 100 procent gerechtvaardigd.

Financieel konden beide projecten worden gerealiseerd onder leiding van voorzitter Cor Vaan-rager en zijn onmisbare rechterhand penningmeester Wytze Husselman. Niet alleen door hun deskundigheid, maar ook door hun clubliefe, trouw en bezieling hielden zij het schip op koers. Na de bouw van De Vaan kwam er al spoedig uitbreiding met een commissiekamer en vervolgens in 1969 de overdekte tribune met een perskamer waarin Jan Sintemaartensdijk jaren lang de scepter zwaaide. Klaas Bakker ontwierp later kleedlokalen en een berging onder de

tribune. Als dit type mensen bij Zwart-Wit '28 was gebleven, waren ons de sores van de laatste jaren vast bespaard gebleven. Maar in 2001 verdwenen met Jan Oorebeek c.s. helaas de laatste idealisten.

Secretaris Henny Troost krijgt ter gelegenheid van de ingebruikneming van de kleedlokalen onder de overdekte tribune op 11 oktober 1975 een gouden onderscheiding opgespeld door de heer J. Bijloo, voorzitter van de KNVB afdeling Rotterdam

10.3 DE TERREINENCOMMISSIE

De terreinencommissie deed haar intrede na de opening van het clubhuis op Varkenoord, omdat wij daar ook deelnamen aan het onderhoud van de twee velden: zo eind mei werden de strafschoopgebieden en middencirkels bijvoorbeeld door ons zelf belegd met nieuwe graszoden.

Jaap Holleman, Ben Oorebeek, Kees van Oosten en Arie van der Wel vervulden hierbij de voortrekkers-rol. Na de overgang naar het nieuwe sportpark De Vaan groeide deze kleine groep vrijwilligers uit tot een grotere, en bredere bezetting. Natuurlijk is het ondoenlijk om alle namen te vermelden, en er worden er ook altijd vergeten. Maar Jan van Doorn, Marius van der Ent, Jan Hage, Ben Nootenboom, Ben Oorebeek en Arie van der Wel, de groep die na de ingebruik-neming van De Vaan aantrad, heeft dit vele, vele jaren gedaan. Zij werkten overdag bij hun werkgever en kwamen 's avonds naar De Vaan om ervoor te zorgen dat de velden er op zaterdag keurig gekalkt bij lagen. Bovendien hadden zij de leiding over de velden en materialen. Ben Oorebeek zette op zijn 80e nog nieuwe ruiten in en Ad van Diggelen, met de onmisbare steun van Adrie van der Waal, zorgde vele jaren voor de plaatsing van de reclameborden.

Werkers (juli 1985)

Oudere vrijwilligers, zoals Kees van Oosten en de heer Bode, Rinus de Klerk, Albert van den Berg, Klaas Huisman, Joop Speksnijder, voor de oudgedienden onder ons onuitwisbare namen, waren overdag altijd aanwezig. Niet alleen om te werken, maar ook voor de gezelligheid. Want 's middags was het vaak feest bij het klaverjassen.

Penningmeester Wytze Husselman en zijn vrouw Dien, die haar man op velerlei fronten assisteerde, verzorgden de entreeheffing bij de wedstrijden die - zowel op Varkenoord als op De Vaan - vaak werden bezocht door duizenden toeschouwers. Vele jaren werden ze hierbij ondersteund; niet alleen door hun trouwe assistent Jan Buitendijk, ook Jan van der Leer toonde zich een hulp en toeverlaat waarop nooit vergeefs een beroep werd gedaan. Ook hebben we op De Vaan jarenlang kunnen genieten van Richard en Wim. Deze twee werkkrachten, gerekru-teerd door Ed van den Berg en in vaste dienst van Zwart-Wit '28, waren de hele werkploeg tot grote steun. Met uitzondering van deze jeugdige inbreng steeg de gemiddelde leeftijd van de terreinencommissie echter. Begrijpelijkerwijze vielen er ouderen af bij het klimmen der jaren, en helaas is het een feitelijke constatering dat er bitter weinig aanvulling kwam.

Wim van Batenburg (links) en Richard Pekelder, ex-leerlingen van Ed van den Berg (rechts), zijn enthousiast aan het werk

Een en ander hield in dat het voor de laatsten der mohikanen, onder leiding van Jaap Stad met Arie van der Waal, Ad van Diggelen en Jaap Barendrecht, ondoenlijk werd om onderhouds-verval van het sportpark te voorkomen. Niet alleen vanwege gebrek aan enthousiaste helpers, maar ook vanwege de herhaaldelijke gemeentelijke aanzeggingen dat Zwart-Wit '28 het sportpark binnen afzienbare tijd diende te verlaten en de reactie van het toenmalige bestuur dat het zonde vond om veel geld in het sportpark te steken, ont-

brak de stimulans bij deze groep werkers. ‘Straks gaat het toch tegen de vlakte’, werd er door hen gezegd. Ik denk dat geen van hen heeft kunnen bevroeden op welke wijze, en hoe snel hun woorden uit zouden komen.

10.4 DE KANTINECOMMISSIE

Ook de kantinecommissie, die na de ingebruikneming van hert clubhuis op Varkenoord werd ingesteld, kreeg een uitgebreide taak. Deze commissie bestond uit Klaas Bakker, Lans Duyst en Mart Troost, terwijl Arie van der Wel en zijn vrouw Ida de bezetting van de kantine een jaar lang (met behulp van anderen) op zich namen op alle avonden en op de zaterdagen. Die intensiteit was voor Arie en Ida natuurlijk niet vol te houden, en op een gegeven moment moest ook Klaas Bakker afhaken in verband met zijn inzet voor de bouw van De Vaan. Maar Mart en Lans gingen door. Met medewerking van Bob de Regt en Cor Vaandrager (accountants) wisten zij erin te slagen een vakkundige kantineadministratie op te zetten, hetgeen inhield dat Mart en Lans elke donderdagavond inventariseerden en de inkoop regelden aan de hand van de verwachte verkopen. Zij ontwikkelden initiatieven met betrekking tot het assortiment en zorgden ervoor dat de bezetting op zowel de doordeweekse avonden als op de zaterdagen goed geregeld was. Ook zorgden ze ervoor dat zij elke zaterdag aanwezig waren, hetgeen de club geen windeieren legde aangezien de verenigingskas in die jaren voor meer dan 50 procent werd gevuld uit de kantine-inkomsten. De kantine-exploitatie was toen één van de grootste pijlers van het financiële beleid.

Foto van een aantal oudgedienden tijdens de officiële openingsavond van de overdekte tribune in oktober 1975. V.l.n.r. Ger Barendrecht, Kees van Oosten, de heer Bode, Janny Barendrecht en Mies Barendrecht

Met inbegrip van de overstap naar De Vaan hebben Lans en Mart meer dan 20 jaar leiding aan alle kantinezaken gegeven. U kunt zich dan ook voorstellen dat dit een goed geoliede organisatie was en dat er een gat viel toen zij eenmaal stopten. Toch voer de club ook wel bij hun opvolgers, Mies en Ger Barendrecht, die zich al die jaren al trouwe helpers hadden getoond, waardoor ze wisten waar ze aan begonnen! Toch kwam er ook een tijd dat Mies en Ger ermee stopten, en dat zij werden opgevolgd door Wil en Jaap van Leeuwen. Na hen de dames Schrammeyer, die door trieste omstandigheden al vroeg moesten afhaken. Ten slotte stonden alleen Ton Roelofs en Jan Hulsebos, met hulp van Mevrouw Annie Goene voor deze gigantische klus. Ton en Jan hadden het helemaal in hun vingers, maar die vingers worden vermoeid als je haast overal alleen voor staat. Natuurlijk mag niet onvermeld blijven - en dat etaleerde de clublieve en eensgezindheid - dat er ook gedurende die jaren vaak helpers en helpsters waren, die mede de handen uit de mouwen staken. Niet alleen op de zaterdagen, maar ook op de doordeweekse avonden. Daarnaast werd het assortiment natuurlijk eigentijds aangepast; zo deed onder andere de bakhoek zijn intrede. Maar alle wijzigingen leverden geen hogere winstpercentages op, want waar het één wordt gekocht, blijft het andere staan. De terugloop in de omzet was haast evenredig aan de terugloop van het kader en zonder hulp en medewerking is een sportkantine niet te exploiteren. Het was op het laatst een last die door te weinig schouders werd gedragen.

10.4 DE RECLAMECOMMISSIE

Reclame op het sportpark was een goede bron van inkomsten, maar vereiste ook een goede organisatie. Velen hebben er jaren aan gewerkt: Piet van Oost was de man van de acquisitie, Cor van der Linden de man van de administratie en Ad van Diggelen en Adrie van der Waal de mensen voor de technische oplossingen en de plaatsing. Onnoemlijk veel werk hebben zij verzet: toen zij begonnen, werden alle palen door hen rondom het hoofdveld op exact 4.85 meter binnenwerks van elkaar geplaatst. Het moest tot op de centimeter kloppen. En toen de rij om het veld vol was, werd er een tweede rij boven de staantribunes geplaatst. En wat denkt u van de voorzijde van de overdekte tribune? Er was een grote stelling en een week lang tijd voor nodig om ook deze reclameborden te bevestigen. Maar het gebeurde! Oneerbiedig uitgedrukt waren het prachtige menselijke pilaren, waarop dit bouwwerk steunde. Door de inzet van de reclamecommissie en de financiële baten hiervan, heeft de club talloze activiteiten kunnen organiseren ten gunste van de leden.

Bijvoorbeeld de lichtinstallatie: ook zo'n parel aan de kroon van onze club. Wim van Oorschot, speler van het vooroorlogse Zwart-Wit '28 en werkzaam bij Shell, regelde stalen buizen (van boorinstallaties) en stalen stangen (van jaknikkers). Theo Bos, een van onze leden die in mechanica had gestudeerd aan de Technische Universiteit in Delft maakte de tekeningen en - niet minder belangrijk - de berekeningen voor zes stalen masten van 20 meter hoog met daarop een platform voor het lichtpaneel dat (per mast) bestond uit 16 lampen van 1000 watt.

Vier avonden per week werd er op het binnenplein van de technische school De Vaan gelast onder leiding van bestuurslid Adrie van Herwijnen, een pietje precies die zijn weerga niet kent! Nu 'es waren er twee lassers, dan weer zes... Tijdens deze arbeidsintensieve klus zat het wel eens mee, maar het zat ook wel eens tegen.

Zo gebeurde het dat de eerste lichtmast na een maand lassen bijna klaar was, maar dat de laselektroden op waren. Er werd contact gezocht met het oud-lid Piet van Bokkum, die bij een lasbedrijf werkte. En op de vraag of hij ons aan elektroden kon helpen zei hij: 'Ja, dat kan ik. Maar dan kom ik eerst kijken waar het voor is.' En volgens afspraak was Piet de volgende avond bij Adrie van Herwijnen. Hij bekeek het materiaal van de masten en bekeek de gebruikte elektroden, en zei: 'Ik kan je gratis aan de elektroden helpen voor deze zes masten, maar... dan moet je van deze mast die bijna klaar is, wel weer alle stangen losbranden. Want deze zijn met verkeerde elektroden gelast, hetgeen heel gevaarlijk is. Bij een beetje storm heb je namelijk gerede kans dat het gehele gevaarte inklappt met alle gevolgen van dien voor spelers of mogelijke voorbijgangers. Dus als je deze mast weer losbrandt voorzie ik je van elektroden voor alle zes masten. Maar ga je gewoon verder, dan krijg je niets omdat ik er dan geen enkele verantwoording voor neem.' En hoewel Adrie zwaar aangeslagen was, accepteerde hij het voorstel direct. Want ook hij wilde natuurlijk geen enkel risico lopen. Dus werd er na twee weken afbranden wederom begonnen, maar nu met de goede elektroden! En toen de poeren van de betonnen funderingen (van 300 x 300 x 40 centimeter) klaar waren, waren ook de masten klaar.

Transport van de lichtmasten naar De Vaan in 1966

Het transport vanaf de technische school De Vaan naar het gelijknamige sportpark, circa 600 meter, was uniek in de Rotterdamse sportgeschiedenis: twee stevige karretjes met bestuurbaar voorstel, waarvan het achterste karretje achterstevoren stond, werden getrokken en geduwd door circa 30 Zwart-Wit-leden, die het traject zes maal liepen. En op het sportpark stond een grote kraanwagen die de masten in de poeren zette.

Dat dit een unieke gebeurtenis was, bleek uit de grote indruk die deze grootse verrichting in het hele land maakte. Er werden talrijke foto's gemaakt, ook door de media. En het was Cor Wolters die met een vlag in zijn hand 20 meter naar boven klom om daar de driekleur te laten

wapperen. Sportpark De Vaan had het hoogste punt bereikt. Velen stonden met tranen in de ogen van vreugde, blijdschap, emotie en dankbaarheid.

Henny Troost mocht de openingshandeling van het sportpark verrichten. De lichtinstallatie werd tijdens deze opening in werking gesteld door Arja van Herwijnen (dochter van het toenmalige bestuurslid Adrie van Herwijnen, die de leiding had over het lassen van de masten) en Irene Wit (de dochter van eerste elftalspeler Wim Wit, die het platform met de lampen had geïnstalleerd in zijn elektriciteitsklas en die - als leraar elektrotechniek op technische school De Vaan - het hele samenstellingproces van de masten had begeleid). Bij deze opening keek Jaap van Praag van Ajax met jaloezse blik naar de 96 brandende lampen. Vol bewondering zei hij: 'Dat hebben wij niet eens.'

Vele jaren na de opening heeft Herman du Cloo de leiding gehad over de lichtmasten op ons sportpark. Beiden, zowel Wim Wit als Herman du Cloo, zijn reeds overleden. Zwart-Witters pur sang. Leden om trots op te zijn. Elke zes jaar werden de masten geverfd met chloorrubber-verf, die 'om niet' beschikbaar werd gesteld door Zwart-Witter Kees Bol. De schilders bestonden altijd weer uit zes leden (zonder hoogtevrees!) die elk een mast voor hun rekening namen om die weer helemaal in de verf te zetten.

Het gaat te ver om al mijn herinneringen voor u op te schrijven. Wel realiseer ik me dat al deze schitterende herinneringen van grote invloed zijn op het wij-gevoel binnen de vereniging: wij voelden ons verbonden met de club en met elkaar doordat wij samen dingen maakten, wij waren trots op hetgeen wij samen voor elkaar hadden gekregen, wij hadden respect voor de inzet of het vakmanschap van 'de ander', en er ontstonden soms levenslange vriendschappen.

In het verlengde hiervan vraag ik mij af of het verschil zou hebben gemaakt wanneer wij onze voormalige gesprekspartners van de KNVB en gemeente voorafgaand aan hun uitspraak 'Het verleden telt niet' beter op de hoogte hadden gebracht van het effect dat ons idealisme direct en indirect heeft gehad op de levens van leden en inwoners van Rotterdam-Zuid en omstreken. Immers, op grond van dit soort herinneringen heeft Zwart-Wit '28 haar naam en faam verworven en waargemaakt gedurende haar lange, 76-jarige bestaan. Helaas kan hieraan geen bladzijde meer worden toegevoegd.

In historische overzichten van jubileumboeken wordt niet gauw voorbijgaan aan bestuurs-samenstellingen, hun verrichtingen etc. In mijn optiek terecht, omdat zij niet alleen veel werk verrichten, maar ook veel verantwoordelijkheid dragen. Waaraan mijns inziens onterecht vaak wordt voorbijgegaan, zijn de mensen die - om welke reden dan ook - niet altijd ter beschikking staan van de vereniging, maar op wie wel altijd een beroep kan worden gedaan voor ad-hoc werkzaamheden.

Natuurlijk zijn er altijd namen die niet worden genoemd. Er zijn dan ook auteurs die bewust geen namen noemen om te voorkomen dat ze mensen vergeten. Maar omdat een overzicht van het verleden zonder de mensen die daarin een rol hebben gespeeld naar mijn inzicht erg onpersoonlijk wordt, terwijl een vereniging juist een samenbundeling is van mensen die hetzelfde doel nastreven, wil ik u de volgende mensen en activiteiten die mij voor de geest komen, niet onthouden:

Zo was oprichter en ere-voorzitter Wim van den Heuvel bijvoorbeeld heel druk met zijn zaak, maar verleende hij waar nodig altijd hulp en steun. Gedurende de periode Van der Gijp was hij leider van het eerste elftal, met alle sores daar omheen.

Ook herinner ik mij Wim Kool, die als eerste voorzitter lijn en structuur bracht in het zich ontwikkelende verenigingsleven. Hij wist ons uitstekend door de eerste woelige jaren heen te loodsen, hierbij gesteund door secretaris/penningmeester, eerste elftalspeler en clubbladmedewerker Dick van der Hoeven.

Dan was er Jaap Holleman die als elftalcommissielid vrijdagsavonds om tien uur per fiets uit de Buurkamp vertrok om nog een speler in Charlois per aanschrijvingskaart te berichten dat hij de volgende dag niet met het tiende, maar met het twaalfde elftal moest meedoen (en dan te bedenken dat hij vandaar weer terug moest naar de Hordijk op IJsselmonde). Die zelfde Jaap Holleman zat zaterdagmorgens weer in het keetje op Varkenoord om de wedstrijdballen uit te geven...

Ook was er in 1948, toen Zwart-Wit '28 de jaarlijkse Bondsdag van het Verbond van Christelijke Voetbalverenigingen in Nederland organiseerde, een groep dames die speldjes had gemaakt van de diverse clubkleuren. Ze verkochten die aan de bezoekers en de opbrengst was voor de vereniging. Het was een tijd waarin de club leefde, groeide en bloeide. Aan het toernooi namen dan meer dan 100 elftallen deel, afkomstig uit het hele land en voor deze speciale gelegenheid was de hele club ingeschakeld om alles goed te laten verlopen.

Bondsdag VCV in 1948

Ook herinner ik mij Koen Zonnevylle, die maar korte tijd voorzitter was, maar die tot en met het laatste competitiejaar twee- of driemaal per seizoen vanuit Enschede naar Rotterdam overkwam om naar thuiswedstrijden van Zwart-Wit '28 te komen kijken. Dan moet je toch een warm kloppend hart hebben voor die club.

En dan was er de na veel strijd verkregen toestemming om zelf entree te mogen heffen op Varkenoord. Op deze wijze wisten de organisatoren Wytze en Dien Husselman, ondersteund door Jan van der Leer, veel geld in het laatste te brengen voor het nieuwe clubhuis.

Cor en Cornelia van der Linden tijdens het 60-jarig bestaan van de vereniging in 1988

Hebben we ooit een verloting in de club meegemaakt waar Corry van der Linden niet bij was betrokken? Met een glimlach en radde tong praatte zij het geld uit de zakken van de bezoekers. Maar dat was niet alles: ook hielp ze bij het schoonmaken en serveerde ze na de donderdagavondtraining de door Clazien Schippers en Mart Troost bereide soep.

Mart en Henny Troost werden bij hun terugreden in 1981 benoemd tot erelid en erevoorzitter van Zwart-Wit '28

En ik herinner mij Aart Schippers die op Varkenoord het pupillenvoetbal op touw zette op de woensdagmiddag, om de week getraind door Ben Oorebeek en Frans Thijsebaard. En Clazien Schippers die met Aart tal van schoonmaakwerkzaamheden voor haar rekening nam, natuurlijk met hulp van vele anderen. En de spelers van het eerste en

tweede elftal die (in 1965-1966) elke dinsdag- en donderdagavond bij toerbeurt 60 meter kabel moesten uitrollen voor de aansluiting van de trainingsverlichting. En een steeds groter groeiende jeugdafdeling onder leiding van Dick Boer, Anne Faasse, Jan Hage en Piet Wolters, waarin Bas Dekkers en Leen Fortuin met zes C-teams 5 kampioenen afleverden.

Dick Boer, die zich al die jaren met hart en ziel inzette voor de club

Generatie na generatie werd er voor de club gewerkt. Bij de bouw van De Vaan was het Pa Nieuwstraten (ja, de vader van Jan en Coen) die bij het bedrijf van Wim van den Heuvel samen met Teun van der Spoel alle verwarmingskokers maakte, en dat waren er heel wat. En Pa Baan (de vader van Harry en John), die bij elke metselklus zijn steentje legde. Of Pa Hofman (de vader van Ruud), die overdag het aanspreekpunt was bij alle leveranties op het bouwwerk De Vaan. En Pa Wolters (de vader van Piet en Cor), die diens taak na zijn overlijden overnam. En natuurlijk de familie Van der Wel, wier inzet als een rode draad door alle geledingen van de club heen liep. En zo waren er velen!

Lans Duyst manifesteerde zich als een professionele administrateur door alle acties voor de nieuwbouw op De Vaan (zonder computer) te administreren en maandelijkse overzichten uit te brengen. En er waren heel wat acties.

Dan gaan mijn gedachten naar een 'stille in den lande' zoals bijvoorbeeld Ger Barendrecht. Jaar in jaar uit maakte hij publicaties voor allerlei clubactiviteiten zoals toernooien, kantine-activiteiten, wedstrijdschema's en aankondigingen. En alles gebeurde met de hand; in kleur en met een stijl en handschrift waar een professional jaloers op zou zijn. Hoewel het bijna als normaal werd beschouwd, bezat Ger hierin een bijzondere gave. 'Als je wat voor de club kan doen, doe je het toch', hier spreekt Ger Barendrecht, clubman in optima forma. Daarnaast runden hij en zijn vrouw Mies jarenlang de kantine, en was hij bijna 'op afroep beschikbaar' voor allerlei klusjes.

Ger en Mies Barendrecht

Het waren dit soort krachten, die de club de laatste jaren ontvielen. Van alles werd er georganiseerd in het kader van het grote doel 'Op naar De Vaan': Kinderen die bij de grote wedstrijden bijvoorbeeld chips verkochten (1000 toeschouwers per thuiswedstrijd was normaal).

Enmaal op De Vaan waren het de stille medewerkers en de 'vaste ploeg van ouderen' die wekelijks de weekbrief verzorgden vanaf typewerk

tot aan de aflevering bij het postkantoor. De gestage uitbreiding van de accommodatie op De Vaan, welke elke keer talrijke werkers vroeg die er steeds waren. En oud-voorzitter Joop Dekkers, die samen met Wim Viskil en een grote ploeg van ouderen de laatste grote renovatie van het clubhuis realiseerde, waaronder nieuwe dameskleedlokalen inclusief aparte wasgelegenheden. Niemand weet hoeveel tegeltjes Wim daar heeft gezet. En niet alleen aan de muur, maar ook op de vloer van de kantine. Want Willem Viskil, jarenlang de leider van het eerste team en tevens bestuurslid, kreeg het geniale idee om (samen met zijn zonen) in een voetballoos weekend de gehele kantinevloer van een nieuwe tegellaag te voorzien! Trouwens, de gehele familie verrichtte hand- en spandiensten. Zo was zoon Leen bijvoorbeeld nog een aantal jaren secretaris.

Vervolgens waren er Leo van Rijn en later Cor Harmanus die dagelijks op De Vaan te vinden waren voor allerlei uitvoerende administratieve werkzaamheden. Niet voor een maand maar voor jaren. En dan was er Jan Outjes, die alles deed wat een ander niet deed: niet alleen verzorgde hij samen met Leen den Hartog jarenlang de toto/lotto, hij was ook scheidsrechter bij de junioren/pupillen, hij kwam tot op hoge ouderdom 's nachts naar De Vaan om de politie te assisteren als er was ingebroken, en fungeerde als groot-sleutelbewaarder voor alle ballenkasten en andere zaken die achter slot en grendel zaten.

Ook wil ik op deze plaats de vele dames noemen, die in de loop der jaren als gastvrouw in de bestuurskamer fungeerden en die als onderdeel van hun gastvrouwfunctie een zodanige sfeer creëerden dat het daar altijd prettig toen was. Elk op haar eigen wijze.

Henny Brandenburg die naast zijn vele andere werkzaamheden met zijn vriend Jaap Barendrecht maandenlang bezig was met de gehele achterwand van de overdekte tribune: nadat ze het oude materiaal eerst meter voor meter hadden verwijderd, werd de wand opnieuw voorzien van mooie, langwerpige lichtmetalen platen.

Vervolgens Ad van Diggelen en later Adrie van der Waal die jarenlang het hele terrein afstruinden na elke thuiswedstrijd: terwijl velen hun pilsje in de kantine nuttigden, zorgden zij ervoor dat het ledige fust werd opgehaald en verzamelden zij andere rommel die sporters of supporters hadden achtergelaten.

Maar ach, hoe kunnen we van alle werkzaamheden een compleet beeld geven terwijl het clubhuis met ordners vol geschiedenis in brand is opgegaan? Natuurlijk ben ik een aantal namen vergeten, omdat het voornamelijk op herinneringsvermogen aankomt. Toch heb ik ook kunnen putten uit het archief van de vereniging, dat in de loop der jaren zorgvuldig is bijgehouden door twee archivariissen: Eerst was het Henny Troost die jaar in jaar uit vanuit zijn secretaris-functie tal van gegevens vastlegde in boeken, plakboeken, overzichten en fotoalbums. En vanaf begin jaren '90, toen alle werkzaamheden hem te veel werden, heeft Kees Kool dit overgenomen. En hoe! Kees, bijgestaan door eega Miep, verzamelde, ordende, legde vast, en toen hij nóg een kast met papier uit de brand kreeg legde hij ook de inhoud hiervan zodanig vast, dat alle statistische gegevens en foto's die in dit boekwerk zijn verwerkt afkomstig zijn uit zijn archief dat met accuratesse, clubliefde en inzet wordt beheerd. Dat Miep hem daarbij tot trouwe steun is, behoeft geen betoog: feiten van algemene bekendheid behoeven geen bewijs.

*Archivarissen Kees en Miep Kool in hun computerkamer anno
maart 2004*

Velen waren bij de talrijke jeugdtoernooien dagenlang in de weer. Ook dat werk werd de laatste jaren ontzettend bemoeilijkt aangezien er weinig arbeiders in die wijngaard waren. Mij staat nog voor ogen hoe mevrouw Paula Ferwerda op de laatste zaterdag van ons verblijf op De Vaan in het jeugdkantoor werd omringd door een groot

aantal veelvragende jongeren. Rustig leidde zij de hele entourage die te maken had met allerlei overschrijvingen, terwijl het verdriet uit haar ogen straalde. Een symbool van de ondergang, maar niet zonder waardigheid, stijl en klasse!

Ik zou tekortschieten als ik niet de laatste Zwart-Wit '28 voorzitter en vice-voorzitter vermeldde; Zwart-Witters die er de laatste maanden een dagtaak aan hadden: Jan Oorebeek, die begon als jeugdspeler en later in het eerste elftal speelde, jeugdtrainer werd, secretaris en - gedurende de laatste maanden van het bestaan van de club - interim-voorzitter. Ja, inderdaad, Jan is de zoon van de meermalen genoemde Ben Oorebeek. En ook de kinderen van Jan voetbalden bij Zwart-Wit '28. En gelijk daaraan gekoppeld Hans Helleman, die in de moeilijke periode dat Jan in het ziekenhuis was opgenomen, de leiding van het interim-team op degelijke en accurate wijze overnam. Hans, die op z'n 17e lid werd van de club heeft als speler van het eerste elftal alle kampioens- en bekercuccessen meegemaakt in de totale glorie tijd van Zwart-Wit '28. En niet alleen hij, maar ook zijn vader en zoon maakten zich verdienstelijk op De Vaan: Lange tijd maakte pa Helleman deel uit van de werkploeg op De Vaan, en doorliep zoon Lesley, die

zelfs nog even uitkwam voor het eerste team, de gehele jeugdafdeling. Voorts was Hans jarenlang oefenmeester van het tweede team, van de jeugd, was hij voorzitter van de technische commissie en bestuurslid technische zaken. Kortom: ook hij was een parel tussen al die anderen aan de Zwart-Wit '28 kroon.

In dit hoofdstuk zijn er heel wat namen en geslachten gepasseerd die als een rode draad door onze club lopen, en die zich in alle werkzaamheden en geledingen van de club sterk hebben getoond. Natuurlijk, hierbij een stilzwijgende hulde aan al diegenen die niet zijn vermeld. Maar de aard en soort van de vermelde taken etaleert overduidelijk de hoeveelheid werkers die onbezoldigd en vaak zonder dank op velerlei terreinen hun werk voor de club verrichtten. 'Zij zijn niet waarlijk dood, die in ons harte blijven leven.'

